

Lezing: Marcus 5:21-34

Toen Jezus weer met de boot was overgestoken, verzamelde er zich een grote menigte bij hem, en hij bleef aan het meer. Een van de leiders van de synagoge, die Jairus heette, kwam naar hem toe, en toen hij Jezus zag viel hij aan zijn voeten neer. Hij smeekte hem dringend: 'Mijn dochter ligt op sterven; kom haar de handen opleggen om haar te redden en te zorgen dat ze in leven blijft.' Hij ging met hem mee. Een grote menigte volgde hem en verdrong zich om hem heen. Onder hen was ook een vrouw die al twaalf jaar aan bloedverlies leed. Ze had veel ellende doorgemaakt door de behandeling van allerlei artsen, aan wie ze haar hele vermogen had uitgegeven zonder dat ze ergens baat bij had gehad; integendeel, ze was alleen maar achteruitgegaan. Ze had gehoord over Jezus, en ze begaf zich tussen de menigte en raakte zijn bovenkleed van achteren aan, want ze dacht: 'Als ik alleen zijn kleren maar kan aanraken, zal ik al gered worden'. En meteen hield het bloed op te vloeien en merkte ze aan haar lichaam dat ze voorgoed van de kwaal genezen was. Op hetzelfde ogenblik werd Jezus zich ervan bewust dat er kracht uit hem was weggestroomd. Midden in de menigte draaide hij zich om en vroeg: 'Wie heeft mijn kleren aangeraakt?' Zijn leerlingen zeiden tegen hem: 'U ziet dat de menigte zich om u verdringt en dan vraagt u: "Wie heeft mij aangeraakt?"' Maar hij keek om zich heen om te zien wie het gedaan had. De vrouw, die bang was geworden en stond te trillen omdat ze wist wat er met haar was gebeurd, kwam naar hem toe en viel voor hem neer en vertelde hem de hele waarheid. Toen zei hij tegen haar: 'Uw geloof heeft u gered; ga in vrede en wees genezen van uw kwaal.'

Overweging:

'Het wordt weer beter' roept de poster me toe waar ik deze week langsfietste.

Ja, het wordt weer beter - minder besmettingen, minder beperkingen.

Misschien hebt u ze ook gezien, deze beelden van kortgeleden:

Bilal, die het syndroom van Down heeft en in een instelling woont, rent uitgelaten naar buiten en springt zijn grote broer Ibrahim in de armen. Hij heeft hem tweeënhalve maand niet gezien. De broers knuffelen, de vreugde spat ervan af.

Een Nederlandse oma, die haar kleinzoon die in België woont ook zo lang niet gezien heeft, drukt hem bijna plat aan haar borst.

Misschien hebt u déze beelden gezien, ook kortgeleden:

Een dochter die haar moeder in rolstoel omhelst, een groot vel dik plastic tussen hen in.

Een oma die vertelt hoe haar kleinkinderen, peuters van 1 en 3, al helemaal verinnerlijkt hebben dat ze afstand moeten houden van andere mensen.

Dicht bij elkaar komen, elkaar aanraken is nog steeds risicovol, benadrukken deskundigen. Zeker buiten een kleine kring van huisgenoten.

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik heb van aardig wat mensen gehoord dat ze al meer dan twee maanden niet of zijn aangeraakt door anderen en zelf ook niemand aangeraakt hebben. Of ze zijn alleen aangeraakt door iemand die is 'ingepakt'.

Mensen in een verzorgingshuis die al hun familie en vrienden overleefd hebben, weten er alles van hoe het is om alleen aangeraakt te worden door verzorgenden, die dat beroepshalve doen. (Al kan zo'n 'professionele' aanraking natuurlijk liefdevol gebeuren.)

Gedetineerden weten het ook, net als mensen die op straat leven. Zij hebben er ook ervaring mee dat ze als 'onaanraakbaar' beschouwd worden, omdat ze 'vies' zouden zijn, of gevaarlijk.

Die vrouw zonder naam, uit de bijbeltekst die we net lazen, weet er waarschijnlijk ook alles van wat het is om 'onaanraakbaar te zijn'. Ze heeft al twaalf jaar last van bloedvloeelingen. Hoe onrein haar dat precies maakte volgens religieuze reinheidswetten, is niet helemaal duidelijk. Maar de kans is groot dat ze door deze hardnekkige kwaal wel degelijk het stempel 'onaanraakbaar' kreeg. Op menstruatiebloed rust nog steeds een taboe, en deze bloedvloeelingen werden daar ongetwijfeld mee geassocieerd. En als anderen je niet 'vies' vinden, dan ga je jezelf wel 'vies' voelen door zo'n kwaal. Of minstens onzeker en angstig. Is het bloed te ruiken? Zijn er bloedvlekken te zien?

Niet alleen haar bloed vloeit uit haar weg: haar hele 'vermogen' is weggevloeid; in geld, in gezondheid, in levenskracht is ze 'alleen maar achteruitgegaan'. Ze is alsmaar minder geworden, kleiner, bleker. Een schim.

Toch is haar vertrouwen in de kracht van Jezus groot: 'Als ik alleen zijn kleren maar kan aanraken, zal ik al gered worden.' Wat heeft ze zich voorgesteld bij dat 'gered worden'? 'Genezen worden van haar kwaal'? Meer? Iets anders? Dat weten we niet.

Als de vrouw Jezus aanraakt, stroomt er levenskracht naar haar, of noem het een goddelijke, helende, bevrijdende, opwekkende kracht. Dat blijft wat geheimzinnig.

Wij kunnen Jezus niet als concreet mens aanraken. Kunnen wij toch raken aan God? Aan die bron van goddelijke kracht'?

Ja, zegt de Benedictijner monnik Anselm Grün.

'Als twee mensen elkaar oplettend en behoedzaam aanraken, raken zij uiteindelijk altijd aan het geheim van God, aan het geheim van de goddelijke liefde die de menselijke doorschijnt.'

'En ook in de 'schepping' kan ik de 'Schepper' aanraken.'

Dat vraagt wel om een bepaalde manier van aanraken: Een aanraken waar je je liefde en verlangen in legt, maar dat geen vastgrijpen is - ik houd een ander niet vast, ik gebruik hem niet in mijn voordeel. In dat aanraken zit verwondering, eerbied, gevoel voor het geheim van wat (of wie) ik aanraak. Zó aanraken en aangeraakt worden - behoedzaam, aandachtig, liefdevol. Wat heeft een mens dat nodig, wat kan dat een mens goeddoen. Dat kan een mens niet missen, kunnen we elkaar niet lang onthouden.

De vrouw werd gered door haar geloof, althans: dat zegt Jezus: 'Uw geloof heeft u gered.' Haar vertrouwen in die goddelijke bron van levenskracht is doorslaggevend.

Maar ze kan niet aan die bron van levenskracht raken en *anoniem* blijven, een schim blijven - dat gaat niet. Wie de ander aanraakt, laat zich vinden, laat zichzelf zien, 'zal zichzelf opnieuw verstaan'.

De vrouw vertelt de *hele* waarheid. De hele geschiedenis van de momenten en de plekken waarop ze bloed verloor, geld verloor, hoop verloor, hoe ze voelde dat ze steeds minder en kleiner werd. En hoe ze toch uiteindelijk door haar angst heen, moed vatte en geloof kreeg dat er weer kracht in haar zou kunnen vloeien.

Dat zij de hele waarheid durft te vertellen, ten overstaan van Jezus en de hele menigte: ook daaruit blijkt vertrouwen. Vertrouwen dat sterker is dan de angst die haar ook bevangt - zo erg dat ze 'siddert en beeft'.

En dan spreekt Jezus haar aan met 'dochter' (dat woord is niet mee vertaald in de bijbelvertaling waaruit wij lazen): 'Dochter, uw geloof heeft u gered; ga in vrede en wees genezen van uw kwaal.' Dochter: je bent deel van de 'familie', niet onaanraakbaar. En die menigte die eromheen staat, kan hier ook in horen: behandel haar als een 'familielid'.

Wat doet die anderhalve meter afstand houden met u?

Wat doet het met ons? Met ons samenleven? Op de langere duur?

Schrijver Ilya Leonard Pfeijffer vertelt hoe er een vrouw op hem afstapt, zonder mondkapje, een bedelares, die hij anders altijd een vuurtje geeft. Maar nu twijfelt hij. Kan hij haar zijn aansteker wel geven? *Better safe than sorry* denkt hij. En hij doet het niet.

Hij schrijft naar aanleiding daarvan dat hij het gevoel heeft dat angst voor andere mensen als een virus diep bij hem is binnengedrongen.

Hij is niet de enige, vermoed ik. Dat verdwijnt niet zomaar nu alles weer wat normaler lijkt te worden.

Gaan we elkaar vooral zien als 'risico', als 'bron van besmetting'?

Durven we nog ontmoetingen met vreemden aan?

Worden 'nabijheid' en 'aanraken' iets wat alleen voor helden of voor roekelozen is?

Het grootste gevaar is misschien wel dat het coronavirus ons vertrouwen in elkaar volstrekt kan ondermijnen.

Laat dat niet gebeuren.

Laten we ons niet terugtrekken op onszelf.

Laten we geen schimmen voor elkaar worden.

Laat niemand voorgoed onaanraakbaar zijn.

Laat vertrouwen besmettelijker zijn en dieper nestelen dan angst.

Amen.

Ekklesia Leiden
Rapenburg 100
2311GA Leiden
www.ekklesialeden.nl
info@ekklesialeden.nl